

UNIT 4

Medicatie

HOOFDSTUK 4

Bloeddrukcontrole

Dit project werd gefinancierd met de steun van de Europese Commissie. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat.

Projectnummer: 543336-LLP-1-2013-1-DE-KA2-KA2MP
Agreement: 2013-4182/001 – 001

1 Oefeningen

Oefening 1 Luister naar de dialoog en omcirkel het juiste antwoord.

- 1 Wat is de correcte benaming voor de band van de bloeddrukmeter die om de arm van mevrouw Vannieuwenhuyse wordt gebonden?
 - a hals
 - b manchet
 - c bloeddrukband

- 2 Hoe zet mevrouw Vannieuwenhuyse haar voeten op de grond?
 - a plat, uit elkaar
 - b gekruist, over elkaar
 - c plat, naast elkaar

- 3 Wat moet mevrouw Vannieuwenhuyse doen van verpleegster An om zich te ontspannen?
 - a haar arm op de knie van An leggen
 - b diep in- en uitademen
 - c aan iets anders denken

- 4 Hoe hoog is de bloeddruk van mevrouw Vannieuwenhuyse?
 - a 18 over 9
 - b 19 over 8
 - c 18 over 7

- 5 Om hoe laat komt de collega van An 's avonds de bloeddruk van mevrouw Vannieuwenhuyse meten?
 - a 18 uur
 - b 19 uur
 - c 20 uur

Oefening 2 Lees de tekst over de relatie tussen bloeddrukwaarden en de hartslag aandachtig.

Hoge bloeddruk en hoge hartslag: waarover gaat het?

Een hoge bloeddruk en een hoge hartslag hebben min of meer iets met elkaar te maken. Zowel een hoge bloeddruk als een hoge hartslag kunnen heel tijdelijk optreden. Op dat moment is er niets ernstigs aan de hand. Integendeel, zij zijn op dat moment noodzakelijk om aan de noden van het lichaam te voldoen. Zo kan men na een zware inspanning een snelle of hoge hartslag hebben en ook een hoge bloeddruk om de spieren en organen van voldoende bloed te voorzien. Maar in deze gevallen gaan zowel de hoge bloeddruk als de hoge hartslag vrij vlug weer hun normale proporties aannemen van zodra men gerecupereerd is. Een pak minder onschuldig is het als ze allebei constant aanwezig zijn. Een hoge bloeddruk houdt in dat men constant een bloeddruk heeft die boven de waarden 140 over 90 is. Deze waarden worden iets soepeler genomen bij oudere mensen boven de 60, maar iets minder

soepel bij risicopatiënten met bijvoorbeeld verhoogd cholesterol en/of diabetes. Een hoge hartslag of tachycardie houdt in dat het hart meer dan 100 slagen doet per minuut. Dit kan zelfs oplopen tot 400 keer per minuut.

Hoe staan een hoge hartslag en een hoge bloeddruk in verband met elkaar?

Een hoge hartslag en een hoge bloeddruk zijn dermate met elkaar verbonden dat men het één als oorzaak van het ander kan bestempelen. Zo kan het zijn dat een constant hoge hartslag ontstaat omdat iemand lijdt aan een hoge bloeddruk. Echter, een hoge bloeddruk is niet de enige oorzaak van een hoge hartslag. Ook problemen met de schildklier of met het hart kunnen een hoge hartslag veroorzaken. Ten slotte is stress of het overmatig nuttigen van cafeïne of alcohol ook een reden waardoor iemand een hoge hartslag kan hebben.

Hoge hartslag en hoge bloeddruk: de gevolgen

Zowel een hoge hartslag als een hoge bloeddruk geven een aantal niet onschadelijke gevolgen voor het lichaam. Zo voelt men zich in eerste instantie kortademig, duizelig en/of ijl in het hoofd. Maar het is ook mogelijk dat er schade wordt toegebracht aan de kransslagaders, en dat er een hartaanval ontstaat. Kortom, het ganse plaatje is hevig genoeg om ernstig na te denken over hoe hier iets kan tegen ondernomen worden. Meer lichaamsbeweging zal zowel een hoge bloeddruk als een hoge hartslag ten goede komen. Daarnaast zullen de risico's op zowel een hoge bloeddruk als op een hoge hartslag verminderen als men verantwoord en gezond omgaat met de voedingsgewoontes. Minder vet en zout eten, minder alcohol drinken en stoppen met roken zijn maar enkele van de factoren die er voor zullen zorgen dat het risico op één van deze aandoeningen drastisch dalen.

(Uit: www.bachbloesemadvies.be)

Omcirkel het juiste antwoord.

1. Waarom stijgen onze bloeddruk en hartslag na een zware inspanning?
 - a om de spieren en organen van voldoende bloed te voorzien
 - b om het bloed van voldoende zuurstof te voorzien
 - c om de bloedsomloop te verbeteren

2. Wat betekent tachycardie?
 - a een lage bloeddruk
 - b een hoge bloeddruk
 - c een hoge hartslag

3. Welke problemen, buiten een hoge bloeddruk, kunnen ook een hoge hartslag veroorzaken?
 - a problemen met de bloedsomloop
 - b problemen met de zenuwen
 - c problemen met de schildklier of met het hart

4. Wat kunnen in eerste instantie de gevolgen zijn van zowel een hoge hartslag als een hoge bloeddruk?
 - a kortademigheid en vermoeidheid
 - b kortademigheid, duizeligheid en/of ijl worden in het hoofd
 - c pijn op de borst

5 Wat wordt er aangeraden bij een hoge hartslag en een hoge bloeddruk?

- a) meer lichaamsbeweging en een gezond voedingspatroon
- b) veel rust en ontspanning
- c) praten over stress

Oefening 3.1 De bloeddrukmeter.

Benoem de onderdelen van de bloeddrukmeter met de woorden uit het volgende kader.

het meettoestel – de manchet – de slang

1 de manchet 2 de slang 3 het meettoestel

Welke bloeddrukwaarde kun je van de meter hierboven aflezen?

... De systolische bloeddruk is gelijk aan 128 en de diastolische bloeddruk is gelijk aan 78.

... De patiënt heeft dus een hoge bloeddruk.

Welke hartslag kun je van de meter hierboven aflezen?

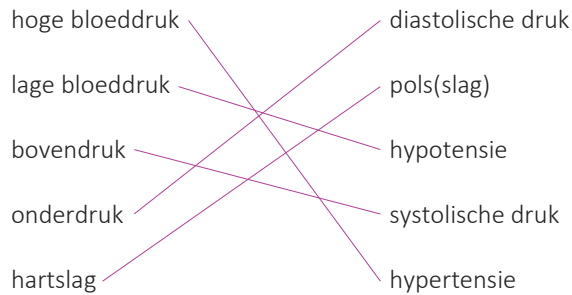
... De hartslag van de patiënt bedraagt 65 slagen per minuut.

.....

Oefening 3.2 De bloeddruk.

Verbind de synoniemen. Maak juiste combinaties.

Vul de gaten in met de substantieven uit het volgende kader.

hartslag – onderdruk – manchet – bloeddruk (2x) – hypotensie – bovendruk – hypertensie

- Josée lijdt aan diabetes. Hierdoor heeft zij al jaren een **bloeddruk** van 155 over 90.
Zij heeft een verhoogde bloeddruk of **hypertensie**
- Met de bloeddrukmeter worden twee bloeddrukwaarden gemeten: de **bovendruk** of systolische druk en de **onderdruk** of diastolische druk.
- Mariëtte heeft een hoge **hartslag** van wel 130 slagen per minuut.
- De verpleegster doet een **manchet** rond te bovenarm van François om zijn bloeddruk te meten.
- Als je vaak flauwvalt, heb je waarschijnlijk last van een te lage **bloeddruk** of **hypotensie**

Vul de gaten in met de verba uit het kader. Vervoeg waar nodig.

opblazen – in- en uitademen – spannen – flauwvallen – meten

- Meneer Anciaux voelt zich duizelig. Alles draait voor zijn ogen en hij heeft het gevoel dat hij gaat **flauwvallen**
- Verpleegster An gaat zijn bloeddruk **meten** om te controleren of die misschien te laag is.

- 3 Ze bindt de manchet rond zijn bovenarm en vraagt hem om te ontspannen en om diep
in- en uit-..... teademen..... .
- 4 De bloeddrukmeter begintop..... tepompen..... .
- 5 Als het te hardspant..... , moet meneer Anciaux de verpleegster waarschuwen.

Oefening 4 Het gebruik van het passief.

HET GEBRUIK VAN HET PASSIEF

GEBRUIK	VORMING	VOORBEELD
Als het niet duidelijk is of niet belangrijk is WIE iets heeft gedaan.	PRESENTS	wordt/worden + participium <i>Mijn bloeddruk <u>wordt gemeten</u>.</i>
	IMPERFECTUM	werd/werden + participium <i>Mijn bloeddruk <u>werd gemeten</u>.</i>
	PERFECTUM	ben/bent/is/zijn + participium <i>Mijn bloeddruk <u>is gemeten</u>.</i>

VAN ACTIEF NAAR PASSIEF

ACTIEVE ZIN	VORMING	VOORBEELD
MET BEPAALD DIRECT OBJECT	Het bepaald direct object in de actieve zin wordt het subject in de passieve zin.	<i>ACTIEF: <u>De dokter</u> onderzoekt <u>de patiënt</u>.</i>
	Het subject in de actieve zin wordt het handelend voorwerp in de passieve zin en komt achteraan: DOOR + handelend voorwerp.	<i>PASSIEF: <u>De patiënt</u> wordt onderzocht door <u>de dokter</u>.</i>
MET ONBEPAALD DIRECT OBJECT	Het onbepaald direct object in de actieve zin wordt ER + subject in de passieve zin.	<i>ACTIEF: Ze organiseren <u>een activiteit</u></i>
	Het subject van de actieve zin valt weg in de passieve zin.	<i>PASSIEF: <u>Er</u> wordt <u>een activiteit</u> georganiseerd.</i>
ZONDER DIRECT OBJECT	Als er geen direct object in de actieve zin staat, wordt ER het subject in de passieve zin.	<i>ACTIEF: Ze praten <u>de hele dag</u>.</i>
	Het subject van de actieve zin valt weg in de passieve zin.	<i>PASSIEF: <u>Er</u> wordt <u>de hele dag</u> gepraat.</i>

Beantwoord de vragen over de dialoog in het presens. Gebruik in je antwoord een passiefconstructie. Gebruik ER als het nodig is.

- 1 Wat komt de verpleegster doen bij mevrouw Vannieuwenhuysse?

...De bloeddruk van mevrouw Vannieuwenhuysse wordt gemeten (door de verpleger).....
.....

- 2 Wat doet de verpleegster met de mouw van mevrouw Vannieuwenhuysse?

...De mouw wordt opgerold (door de verpleger).....
.....

- 3 Wat bevestigt de verpleegster rond de bovenarm van mevrouw Vannieuwenhuysse?

...Er wordt een manchet bevestigd rond de bovenarm van mevrouw Vannieuwenhuysse.....
.....

- 4 Wat gebeurt er met de bloeddrukmeter?

...De bloeddrukmeter wordt opgeblazen (door de verpleger).....
.....

- 5 Wie meet er 's avonds de bloeddruk van mevrouw Vannieuwenhuysse?

...'s Avonds wordt de bloeddruk van mevrouw Vannieuwenhuysse gemeten door een
...collega.....

Maak de zinnen passief. Gebruik ER als het nodig is. Let op de tijd van het verbum!

- 1 Verpleegster An heeft gisteren de bloeddruk van meneer Anciaux gemeten.

...De bloeddruk van meneer Anciaux is gisteren gemeten door verpleegster An.....
.....

- 2 Ze schreef de bloeddrukwaarden in het zorgdossier.

...De bloeddrukwaarden werden opgeschreven in het zorgdossier.....
.....

- 3 De dokter zal meneer Anciaux opvolgen.

...Meneer Anciaux zal worden opgevolgd door de dokter.....
.....

4 Men stelde ook een hoge hartslag vast.

.....Er werd ook een hoge hartslag vastgesteld.....

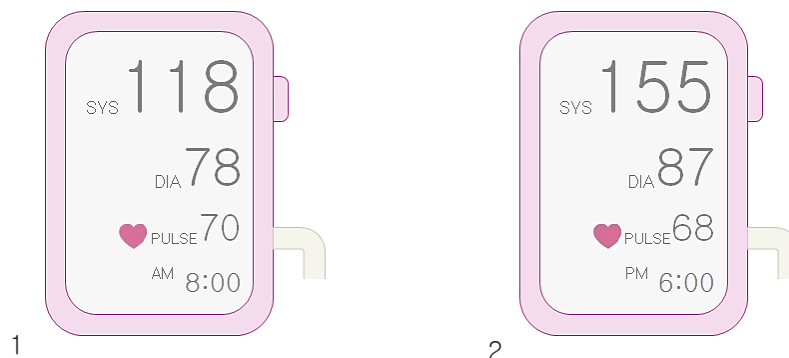
5 De bloeddrukmeter meet de bovendruk en de onderdruk.

.....De bovendruk en de onderdruk worden gemeten door de bloeddrukmeter.....

Oefening 5 Zorgfiche: het bloeddrukdagboek

Situatie: Het is vandaag 29 oktober 2015. Je hebt om 8 uur 's morgens de bloeddruk van meneer Anciaux gecontroleerd. Gisteren heb je zijn bloeddruk om 18 uur 's avonds gemeten. Vul het bloeddrukdagboek in het zorgdossier aan. Omschrijf of dit verder moet worden opgevolgd, of de resultaten verontrustend of normaal zijn etc.

Bloeddrukdagboek in het zorgdossier

METING	DATUM	UUR	BOVENDRUK	ONDERDRUK	POLS
1	28/10/20168 u.00.....118.....78.....70.....
2	29/10/201618 u.00.....155.....87.....68.....

Opmerkingen over de bloeddruk:

1 Gisteren

.....Meneer Anciaux had gisteren een bloeddruk van 155 over 87. Zijn hartslag bedroeg 68.....
slagen per minuut.....

2 Vandaag

.....Hij heeft vandaag een bloeddruk van 118 over 78. Zijn hartslag bedraagt 70 slagen per
.....minuut.....

3 Zijn bloeddruk is ...

.....Zijn bloeddruk is gedaald. Hij kan terug gerust zijn.....
.....

4 Zijn hartslag is ...

.....Zijn hartslag is lichtjes gestegen. Hij heeft een hogere hartslag, maar niet verontrustend.....
.....

Oefening 6 Het bloeddrukdagboek.

Situatie: Je bent verpleger in een zorgcentrum. Bewoner Jean Delcroix heeft hartsteken en een piep in zijn oren. Hij slaapt slecht en hij kan moeilijk naar het toilet. Je meet zijn bloeddruk en belt daarna naar de dokter om te vragen wat Jean moet doen. Gebruik zoveel mogelijk passieve constructies en vermeld zeker:

- 1 Je bezorgdheid
- 2 Zijn klachten (steken, piep, slapen, stoelgang)
- 3 Zijn bloeddruk (160/90)
- 4 Zijn hartslag (100)
- 5 Je vraagt wat je moet doen

Voorbeeldoplossing:

- 1 Goeiedag dokter X! U spreekt met Y. Ik maak me zorgen om meneer Delcroix.
- 2 Hij heeft last van hartsteken en een piep in zijn oren. Hij kan niet slapen en hij heeft een moeilijke stoelgang.
- 3 Hij heeft een verhoogde bloeddruk van 160 over 90.
- 4 Hij heeft ook een hoge hartslag van 100 slagen per minuut.
- 5 Wat moet ik doen?

2 Eindtest

Vul de gaten in. Gebruik woorden uit de woordenlijst of het passief van het verbum dat tussen haakjes staat.

- 1 De bloeddruk (meten) **wordt gemeten** met een bloeddrukmeter.
- 2 Een bloeddrukmeter bestaat uit een **meettoestel** , een **slang** en een **manchet**
- 3 Bij hypertensie heb je een **verhoogde** bloeddruk en bij **hypotensie** heb je een verlaagde bloeddruk.
- 4 De bovendruk of **systemische** druk en de onderdruk of **diastolische** druk geven de **bloeddrukwaarden** weer.
- 5 Als de bloeddrukmeter (opblazen) **is opgeblazen/wordt opgeblazen** , kan hij spannen.